

Sygn. akt I C 729/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Emilia Racięcka

Protokolant: st. sekr. sąd. Dorota Novottny

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2016 roku w Łodzi

sprawy z powództwa J. M.

przeciwko (...) S.A. V. (...)

o zapłatę :

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda 25.000 złotych (dwadzieścia pięć tysięcy) tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od kwoty 10.000 złotych (dziesięć tysięcy) dnia 17 września 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 15.000 (piętnaście tysięcy) od dnia 5 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2.080 złotych (dwa tysiące osiemdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów procesu;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. obciąża pozwanego obowiązkiem zwrotu na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi kwoty 1.836 (tysiąc osiemset trzydzieści sześć) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od uwzględnionej części powództwa;
4. nie obciąża powoda obowiązkiem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych od oddalonej części powództwa.

Sygn. akt I C 729/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 24 lipca 2014 r. powód J. M., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 12.100 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 września 2013 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia zgodnie z art. 445 § 1 k.c., zasądzenie od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 1.200 zł, uwzględniając 17 zł tytułem uiszczonyj opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w dniu 2 kwietnia 2013 r. w Ł. przy ul. (...) powód potknął się na uszkodzonej nawierzchni, wskutek którego to zdarzenia doznał złamania szyjki kości ramiennej prawej oraz jej guzka większego, które to urazy skutkują bólami kończyny prawej górnej.

/pozew k 3 – 7/

Postanowieniem z dnia 4 sierpnia 2014 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział I Cywilny zwolnił powoda od kosztów postępowania w całości.

/postanowienie z dn. 4.08.2014 r. k. 17/

Odpis pozwu został doręczony pozwanej dnia 4 września 2014 r.

/potwierdzenie odbioru z dn. 4.09.2014 k. 36/

W odpowiedzi na pozew z dnia 22 września 2014 r. pozwana (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W., reprezentowana przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pisma pełnomocnik pozwanej podniósł, iż kwestionuje samą zasadę odpowiedzialności gwarancyjnej ubezpieczyciela. Wskazano, iż powód nie zdołał wykazać roszczenia co do zasady, zaś zgłoszenie wniosków do tego prowadzących na późniejszym etapie postępowania będzie spóźnione. Pozwana zakwestionowała, aby powód w dniu 2 kwietnia 2013 r. doznał urazu ciała wskutek wypadku, aby powód doznał w tym dniu jakiegokolwiek wypadku, aby powód potknął się na uszkodzonej nawierzchni i że w ogóle nawierzchnia była uszkodzona. Nadto pełnomocnik pozwanej podniósł, iż upadek powoda był bezpośrednim skutkiem jego bezprawnego i zawinionego działania, albowiem poruszał się on wbrew przepisom środkiem jezdni. Nadto z ostrożności procesowej pełnomocnik pozwanej zgłosił zarzut przyczynienia się powoda do powstania szkody w 99% oraz zakwestionował wysokość dochodzonego pozewem zadośćuczynienia jako zawyżonego.

/odpowieź na pozew z dn. 22.09.2014 r. k. 23 – 26/

W piśmie procesowym z dnia 10 marca 2016 r. pełnomocnik powoda rozszerzył powództwo z tytułu zadośćuczynienia o dalszą kwotę 15.000 zł. Po rozszerzeniu powództwa wnosił o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda łącznej kwoty 27.100 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi:

- od kwoty 10.000 zł od dnia 17 września 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2.100 zł od dnia 17 września 2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 15.000 zł od dnia wniesienia rozszerzonego powództwa do dnia zapłaty.

Pełnomocnik powoda doprecyzował żądanie pozwu wskazując, iż na dochodzoną pierwotnie kwotę 12.100 zł składają się kwota 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 września 2013 r., a także kwota 2.100 zł tytułem kosztów opieki osób trzecich wraz z odsetkami od dnia 17 września 2013 r. Pełnomocnik powoda wskazał, iż wyliczenie należnych kosztów opieki osób trzecich zostało dokonane z uwzględnieniem, iż powód potrzebował opieki przez okres od dnia wypadku do dnia 14 maja 2013 r. w wymiarze 5 godzin dziennie przy stawce 10 zł/h opieki. Stawkę ustalono przy uwzględnieniu obowiązującej w dacie sprawowania opieki stawki minimalnego wynagrodzenia, wysokości przeciętnego wynagrodzenia w sektorze opieki zdrowotnej i pomocy społecznej, zgodnie z danymi statystycznymi Głównego Urzędu Statystycznego, ogólnie dostępnymi na oficjalnej stronie Urzędu, a także warunków ekonomicznych kraju. Ponadto posiłkowano się stawką godzinową usług opiekuńczych obowiązujących w ośrodkach pomocy społecznej w regionie.

/pismo procesowe z dn. 10.03.2016 r. k. 86 – 90/

Odpis pisma z dnia 10 marca 2016 r. został doręczony pełnomocnikowi pozwanego dnia 4 kwietnia 2016 r.

/potwierdzenie odbioru k. 97/

W piśmie procesowym z dnia 7 kwietnia 2016 r. pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa w całości, także w rozszerzonej części.

/pismo procesowe z dn. 7.04.2016 r. k. 94/

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 kwietnia 2013 r. powód około 7.10 rano wracał z pracy ul. (...) w Ł. idąc lewą jej stroną. W tym czasie panowały zimowe warunki atmosferyczne – ul. (...) była ośnieżona i oblodzona. Powód szedł ostrożnie, niósł jedną małą reklamówkę, którą zabiera do pracy. Było widno. Powód idąc ulicą zahaczył nogą o dziurę znajdującą się w jezdni i poślizgnął się. Pobocze po lewej stronie jezdni było zaśnieżone. W dniu wypadku ulica nie była odśnieżona. Dziura w jezdni i miejsce wypadku nie były widoczne, gdyż zakrywał je śnieg, który padał w święta Wielkiej Nocy tj. 31 marca 2013 r. i 1 kwietnia 2013 r. Powodowi pomógł wstać H. L.. Po wypadku powód odczuwał ból prawej ręki. Zadzwoił po córkę, który przyjechała po niego i zawiozła go na pogotowie.

/zeznania świadka H. L., protokół rozprawy z dn. 16.02.2015 r. k. 38 – 42, dokumentacja zdjęciowa k. 19, akta szkody nr 2013-11- (...)

Przy ul. (...) w Ł. nie ma chodnika, trzeba chodzić ulicą. Jezdnia jest podziurawiona, pomimo łatania dziur ciągle powstają nowe.

/zeznania świadka H. L., protokół rozprawy z dn. 16.02.2015 r. k. 38 – 42, dokumentacja zdjęciowa k. 19, akta szkody nr 2013-11- (...), akta szkody nr 2013-11- (...) k. 10 – 9/

W dacie zdarzenia szkodzącego pozwana udzielała ochrony ubezpieczeniowej zarządcy drogi przy ul. (...) Miasta Ł..

/bezsporne, akta szkody nr 2013-11- (...) k. 10 – 9/

Na wysokości dziury, o którą się potknął powód na poboczu jest skos w związku z podjazdem do bramy. W tym miejscu powód nie mógł iść poboczem, gdyż pobocze było ośnieżone.

/zeznania świadka H. L., protokół rozprawy z dn. 16.02.2015 r. k. 38 – 42, dokumentacja zdjęciowa k. 19, akta szkody nr 2013-11- (...)

Powodowi w Ambulatorium Wojewódzkiej (...) wykonano zdjęcie RTG w wyniku którego stwierdzono złamanie szyjki kości ramiennej i guzka większego z przemieszczeniem i skierowano do szpitala im. S.. W szpitalu im. S. powodowi założono opatrunek gipsowy typu Desault'a.

Następnie powód pozostawał pod opieką poradni ortopedycznej szpitala w okresie od 10 kwietnia 2013 r. do 13 czerwca 2013 r. Opatrunek gipsowy zdjęto powodowi 16 maja 2013 r.

/dokumentacja medyczna k. 26 – 20, k. 6, akta szkody nr 2013-11- (...), dowód z przesłuchania powoda J. M. w charakterze strony, protokół rozprawy z dn. 30.05.2016 r. k. 99 – 101/

Po zdjęciu gipsu powód dostał zalecenie wykonywania w domu ćwiczeń usprawniających, które próbował wykonywać. Powód nie chodził na rehabilitację.

Po zdjęciu gipsu powód odczuwał ból ręki, nie mógł jej wyprostować. Korzystał z porad lekarza ortopedy oraz przyjmował leki przeciwbólowe. W czasie unieruchomienia gipsowego ręki powód chodził do pracy, gdyż jest zatrudniony na umowie zlecenie i nie chciał tracić wynagrodzenia.

Powód do dnia dzisiejszego odczuwa dolegliwości związane z wypadkiem, co przejawia się uczuciem omdlenia ręki, mrowieniem bądź uczuciem rwania. Ręka nie wróciła do dawnej sprawności.

Obecnie powód pracuje w ochronie jednego z wydziałów Politechniki, przyjmuje i wydaje klucze. Zarabia średnio 630 zł netto miesięcznie będąc zatrudnionym na umowie zlecenie. Po wypadku powód odczuwa dolegliwości – nie może leżeć na prawej stronie ciała, zaś prawa ręka boli powoda przy zmianach pogody.

Przed wypadkiem powód nie leczył się ortopedycznie.

/dowód z przesłuchania powoda J. M. w charakterze strony, protokół rozprawy z dn. 30.05.2016 r. k. 99 – 101/

Z ortopedycznego punktu widzenia powód w wyniku wypadku z dnia 2 kwietnia 2013 r. doznał urazu w postaci złamania szyjki i guzka większego kości ramiennej prawej z upośledzeniem funkcji stawu barkowego i zespołem bólowym. Wypadek spowodował u powoda trwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 10% według punktu 104 dla rozpoznania 1b Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. W wyniku wypadku doszło do trwałego naruszenia pierwotnej struktury anatomicznej kości ramiennej prawej.

Doznany uraz spowodował upośledzenie funkcji stawu barkowego prawego, co ogranicza możliwość wykonywania wszystkich czynności, jakie mógł wykonywać powód przed wypadkiem, co może rzutować na jego aktywność życiową. Brak jest możliwości powrotu do stanu zdrowia z przed wypadku.

Przykurcz zgięciowy wskaziciela ręki prawej pozostaje bez związku ze zdarzeniem z dnia 2 kwietnia 2013 r.

Długość leczenia nie ma wpływu na istnienie i wysokość uszczerbku na zdrowiu. Można orzekać o uszczerbku na zdrowiu dwojakiego rodzaju: długotrwałym, tj. takim, gdzie skutki urazu powodują naruszenie sprawności organizmu, które trwa powyżej 6 miesięcy i może ulec poprawie oraz trwałym, który orzeka się po upływie 12 miesięcy. U powoda występuje trwały uszczerbek na zdrowiu, albowiem upośledzenie funkcji barku prawego powstałe wskutek urazów z dnia 2 kwietnia 2013 r. utrzymywały się nie tylko po dniu 2 października 2013 r. ale utrzymują się do chwili obecnej, tj. 2 lata po zdarzeniu.

Prawidłowy zakres ruchów w stawie barkowym to odwiedzenie 180 stopni, zgięcie 150 – 170 stopni, rotacja zewnętrzna 40 – 60 stopni, rotacja wewnętrzna 95 stopni.

Powód cierpi na bólowe ograniczenie ruchów barku prawego: odwiedzenie czynne 100 stopni, zgięcie czynne 120 stopni. Odwiedzenie bierne 120 stopni, zgięcie bierne 150 stopni. Rotacja zewnętrzna 30 stopni, rotacja wewnętrzna 75 stopni. Ruchy w stawie barkowym prawym bolesne.

Na orzeczenie o wysokości trwałego uszczerbku na zdrowiu powoda pozwalają różnice między zakresem ruchów w stawie barkowym powoda i normą ruchomości w tym stawie. Przykurcz to ograniczenie ruchów, takie jak występujące u powoda. Dopiero ograniczenie ruchów powoduje ograniczenie funkcji.

/dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu chirurgii urazowo – ortopedycznej M. S. z dn. 6.05.2015 r. k. 51 – 53, dowód z uzupełniającej opinii biegłego z dn. 28.08.2015 r. k. 73 – 74/

J. M. od 4 grudnia 2013 r. do 28 lutego 2016 r. posiada umiarkowany stopień niepełnosprawności.

/orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dn. 10.02.2014 r. k. 8, dowód z przesłuchania powoda J. M. w charakterze strony, protokół rozprawy z dn. 30.05.2016 r. k. 99 - 101/

Powód posiada ograniczenie ruchowe związane również z nogą, które nie pozostaje w związku z wypadkiem z dnia 2 kwietnia 2013 r.

/dowód z przesłuchania powoda J. M. w charakterze strony, protokół rozprawy z dn. 30.05.2016 r. k. 99 - 101/

Pismem z dnia 23 sierpnia 2013 r. pełnomocnik powoda wezwał pozwaną do wypłaty na jego rzecz kwoty 18.000 zł tytułem zadośćuczynienia w związku z uszkodzeniem ciała oraz wywołanym rozstrojem zdrowia doznanym wskutek wypadku z dnia 2 kwietnia 2013 r. oraz kwoty 2.100 zł stanowiącej zwrot poniesionych kosztów opieki osób trzecich i wydatków poniesionych w związku ze zdarzeniem. Pismo zostało doręczone pozwanemu dnia 27 sierpnia 2013 r.

/akta szkody nr 2013-11- (...) k. 34 – 32/

Decyzją z dnia 16 września 2013 r. pozwana odmówiła wypłaty odszkodowania wskazując, iż nie znajduje podstaw do przyjęcia odpowiedzialności gwarancyjnej z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia OC Zarządcy Drogi.

/akta szkody nr 2013-11- (...) k. 37/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy zaoferowanego przez strony, w tym w szczególności w aktach szkody, a także w oparciu o dowód z zeznań świadka H. L. oraz z przesłuchania powoda w charakterze strony. Wysokość krzywdy poniesionej przez stronę powodową Sąd ustalił na podstawie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu (...). Opinia biegłego sądowego w jej brzemieniu podstawowym została zakwestionowana w całości przez pełnomocnika pozwanego, który wskazał, iż biegły nie uzasadnił wysokości przyznanego uszczerbku na zdrowiu. Dodatkowo biegły w wydanej opinii nie podaje, że wskutek złamania szyjki i guzka większego kości ramiennej prawej doszło jednocześnie do upośledzenia funkcji stawu barkowego i do przykurczu u powoda, zaś taki jest warunek uznania iż doznany przez powoda uraz stanowi trwały uszczerbek zakwalifikowany z pkt 104 dla rozpoznania 1b Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. W ocenie Sądu sporządzona przez biegłego opinia była rzetelna, kompletna i stanowiła pełnowartościowe źródło wiedzy specjalnej w sprawie. W sporządzonej opinii uzupełniającej biegły należycie odniósł się do uwag zgłoszonych przez pełnomocnika pozwanej, wyjaśniając je w sposób wyczerpujący i profesjonalny. Wskazać należy, iż Sąd nie posiada wiedzy specjalnej z zakresu ortopedii i traumatologii, zaś do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy koniecznym było pozyskanie takiej informacji, którą w ocenie Sądu biegły dostarczył z zachowaniem najwyższej staranności oraz przy wykorzystaniu dużej wiedzy i doświadczenia medycznego. Z uwagi na powyższe Sąd przyznał wiarę opinii biegłego w całości.

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszym postępowaniu strona powodowa dochodziła zasądzenia na jej rzecz łącznej kwoty 27.100 zł tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania za skutki wypadku z dnia 2 kwietnia 2013 r. kiedy to powód potknął się na ośnieżonej i oblodzonej drodze wskutek znajdującej się na niej dziury. Strona pozwana kwestionowała powództwo zarówno co do zasady jak i co do wysokości. Stosownie do treści art. 20 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 260 z późn. zm.) zobowiązany do utrzymania nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą, z wyjątkiem części pasa drogowego, o których mowa w art. 20f pkt 2 jest zarządca drogi. Okoliczność ta była niekwestionowana przez stronę pozwaną. Natomiast zgodnie z art. 4 pkt 6 ustawy o drogach publicznych chodnikiem jest część drogi przeznaczona do ruchu pieszych. Na podstawie zaś art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U.2013.1399 j.t.) utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Ust. 2 pkt 11) przedmiotowego przepisu, obowiązujący w tym brzmieniu również w dacie zdarzenia szkodzącego, przewiduje, iż gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności zapobiegają zanieczyszczeniu ulic, placów i terenów otwartych, w szczególności przez: zbieranie i pozbywanie się, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 4, błota, śniegu, lodu oraz innych zanieczyszczeń uprzątniętych z chodników przez właścicieli nieruchomości oraz odpadów zgromadzonych w przeznaczonych do tego celu pojemnikach ustawionych na chodniku. W niniejszej sprawie bezspornym między stronami pozostawało, iż za utrzymanie porządku w miejscu, w którym doszło do zdarzenia szkodzącego, odpowiedzialny był Urząd Miasta Ł..

Zgodnie z normą art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Mając na uwadze powyższe zasadę odpowiedzialności w niniejszej sprawie wyznacza art. 415 k.c. Stosownie do tego przepisu, kto z winy swojej wyrządził drugiemu szkodę zobowiązany jest do jej naprawienia. Przesłankami pozwalającymi na przyjęcie powyższej odpowiedzialności są: powstanie szkody, zdarzenie, z którym ustawa wiąże obowiązek odszkodowawczy (czyn niedozwolony) oraz związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem a szkodą, to jest szkoda ma być zwykłym następstwem takiego zdarzenia.

Sąd ustalił, iż miejscem zdarzenia szkodzącego z dnia 2 kwietnia 2012 r. była jezdnia ul. (...) w Ł.. W sprawie bezspornym było, iż przy ul. (...) nie jest urządzony chodnik.

Stosownie do treści art. 11 ust. 1 ustawy prawo o ruchu drogowym z dnia 20 czerwca 1997 r. (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1137) pieszy jest obowiązany korzystać z chodnika lub drogi dla pieszych, a w razie ich braku – z pobocza. Jeżeli nie ma pobocza lub czasowo nie można z niego korzystać, pieszy może korzystać z jezdni, pod warunkiem zajmowania miejsca jak najbliższej jej krawędzi i ustępowania miejsca nadjeżdżającemu pojazdowi. Pieszy idący po poboczu lub jezdni jest obowiązany iść lewą stroną drogi (ust. 2.). W oparciu o dowód z zeznań świadka H. L., który udzielił pomocy bezpośrednio po zdarzeniu, a którego zeznania były w przekonaniu Sądu wiarygodne i rzetelne, Sąd ustalił, iż ani pobocze ani jezdnia ul. (...) nie były odśnieżone – w chwili zdarzenia pokrywała je warstwa lodu i śniegu, zaś pobocze było niemożliwe do korzystania. Co więcej, z dokumentacji zdjęciowej oraz zeznań świadka H. L. wynika bezspornie, iż niezależnie od warunków atmosferycznych i nieoczyszczenia jezdni i pobocza, również stan techniczny jezdni ul. (...) był niezadowolający. Jezdnia jest dziurawa i pomimo łatania dziur ciągle powstają nowe. Powyższe okoliczności powodują, iż w ocenie Sądu Gmina Ł. ponosiła winę za nienależyte utrzymanie zarówno nawierzchni drogi jak i za jej nieoczyszczenie. Istnienie szkody oraz związek przyczynowy między zdarzeniem szkodzącym a szkodą zostały należycie wykazane w drodze zeznań świadka H. L. oraz opinii biegłego sądowego z zakresu ortopedii i traumatologii. Powód idąc lewą stroną jezdni ul. (...) potknął się o dziurę w tejże jezdni i upadł, wskutek czego doznał uszkodzenia ciała.

W chwili zdarzenia zobowiązany do utrzymania należytego stanu nawierzchni chodnika zarządca drogi był objęty ochroną ubezpieczeniową udzielaną przez pozwaną (...) S.A. V. (...) w W.. W toku prowadzonego postępowania likwidacyjnego wskazane Towarzystwo (...) odmówiło przyjęcia odpowiedzialności za przedmiotowe zdarzenie co do zasady.

W ocenie Sądu chybionym był również zarzut pozwanej dotyczący przyczynienia się poszkodowanego do zaistnienia zdarzenia z dnia 2 kwietnia 2013 r. w 99%. Art. 362 k.c. przewiduje, iż jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Ciężar wykazania, iż powód przyczynił się do szkody tj. naruszył zasady ostrożności uzasadniające przyjęcie jego współodpowiedzialności w zaistnieniu zdarzenia spoczywa na stronie tę okoliczność kwestionującej. W ocenie Sądu w niniejszej nie wykazał, iż powód w jakikolwiek sposób przyczynił się do zaistnienia zdarzenia i jego wysokości. Twierdzenie to pozostało gołosłowne wobec braku zgłoszenia jakichkolwiek środków dowodowych mogących wykazać jego prawdziwość. W ocenie Sądu o przyczynieniu się powoda nie przesądza również twierdzenie pozwanej, iż powód poruszając się jezdnią był nieostrożny. Pozwana nie wykazała także, aby powód poruszał się środkiem jezdni w sposób nieuprawniony. Należy przy tym mieć na uwadze, iż nie sposób wymagać od pieszych, aby znali wszystkie dziury w nawierzchni swojej okolicy, a także aby idąc chodnikiem zaniechali jakichkolwiek innych czynności takich jak np. rozmowa celem wyłącznie obserwowania nawierzchni. Pieszy poruszając się oficjalnym ciągiem komunikacyjnym ma prawo oczekiwać, iż podmiot odpowiedzialny za stan drogi będzie ją utrzymywał w należyтым porządku. Przyjęcie konieczności antycypowania przez pieszych możliwości znajdowania się pod warstwą śniegu i lodu dziur w jezdni, w sytuacji gdy przez brak odśnieżania piesi nie mogą poruszać się poboczem jezdni, prowadziłyby do niedopuszczalnego przerzucenia ciężaru dowodu na poszkodowanych

pieszych i w konsekwencji pozbawienia ich ochrony. Z uwagi na powyższe Sąd nie znalazł podstaw do uznania, iż powód przyczynił się do zaistnienia szkody.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, iż pozwana ponosi odpowiedzialność co do zasady za szkodę doznaną przez powoda wskutek zdarzenia z dnia 2 kwietnia 2013 r.

W razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia możliwym jest przyznanie poszkodowanemu odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę (szkodę niemajątkową), wyrażającą się w doznanym bólu, cierpieniu, ujemnych doznaniach psychicznych (art. 445 k.c. w zw. z art. 444 k.c.). W judykaturze i piśmiennictwie istnieje ugruntowane stanowisko, iż zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny, stanowiący wyraz ochrony sfery dóbr niemajątkowych i jako takie musi mieć odczuwalną wartość ekonomiczną (zob. uchwała SN z 8.12.1973 r., III CZP 37/73, OSN 1974, Nr 9, poz. 145; zob. też wyr. SN z 22.5.1990 r., II CR 225/90, Legalis; wyr. SN z 8.8.2012 r. I CSK 2/12, Legalis). Jednocześnie zauważa się, iż zadośćuczynienie nie może być nadmierne – jego wysokość winna być umiarkowana, co oznacza, że nie może być ono ani rażąco wygórowane, ani rażąco niskie (por. wyr. SN z 9.7.1970 r., III PRN 39/70, OSN 1971, Nr 3, poz. 53). Wysokość zadośćuczynienia winna być ustalona w oparciu o ocenę całokształtu okoliczności, w tym rozmiaru doznanych cierpień, ich intensywności, trwałości czy nieodwracalnego charakteru. Kryteria oceny winny być z jednej strony zobiektywizowane, z drugiej zaś koniecznym jest ustalanie rozmiaru doznanej przez poszkodowanego krzywdy przy uwzględnieniu indywidualnych okoliczności danego przypadku (por. wyrok SN z 19.8.1980 r., IV CR 283/80, OSN 1981, Nr 5, poz. 81; z 22.5.1990 r., II CR 225/90, Legalis; z 15.5.1997 r., II CKN 162/97, OSN 1997, Nr 12, poz. 195; z 10.6.1999 r., II UKN 681/98, OSN 2000, Nr 16, poz. 626). W orzecznictwie ukształtował się szereg kryteriów ułatwiających dokonanie oceny wysokości należnego zadośćuczynienia, do których zalicza się stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, trwałość obrażeń, prognozy na przyszłość, wiek poszkodowanego, skutki w zakresie życia osobistego oraz zawodowego, konieczność wyrzeczenia się określonych czynności życiowych, korzystania z pomocy innych osób, czy wreszcie stopień przyczynienia się poszkodowanego i winy sprawcy szkody (tak między innymi SN w wyroku z dnia 4.6.1968 roku, I PR 175/68, OSNCP 1968, nr 2, poz.37; SN w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 8.12.1973 roku, III CZP 37/73, OSNCP 1974, nr 9, poz. 145; SN w wyroku z dnia 19.8.1980 roku, IV CR 238/80, OSNCP 1981, nr 5, poz. 81; SN w wyroku z dnia 30.1.2004 roku, I CK 131/03, OSNC 2004 r., nr 4, poz. 40). Podkreślenia wymaga również fakt, iż w doktrynie i orzecznictwie uznaje się, że sąd może odmówić zasądzenia jakiegokolwiek zadośćuczynienia jedynie w wyjątkowych przypadkach (por. wyrok SN z 27.8.1969 r. I PR 224/69, OSN 1970, Nr 6, poz. 111; z 23.1.1974 r. II CR 763/73, OSPiKA 1975, Nr 7, poz. 171; Safjan, Komentarz do Art. 445. KC [w:] K. Pietrzykowski (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. T. 1, Wyd. 8, Warszawa 2015).

W wyniku zdarzenia z dnia 2 kwietnia 2013 r. powód doznał urazu w postaci złamania szyjki i guzka większego kości ramiennej prawej z upośledzeniem funkcji stawu barkowego i zespołem bólowym. Przedmiotowe zdarzenie spowodowało u powoda trwałe uszczerbek na zdrowiu w wysokości 10%, a także trwałe naruszenie pierwotnej struktury anatomicznej kości ramiennej prawej.

Na rozmiar krzywdy powoda wpływa także okoliczność, iż wskutek doznanych obrażeń musiał nosić unieruchomienie gipsowe kończyny prawej oraz kontynuować pracę zawodową celem uniknięcia utraty wynagrodzenia.

Krzywdą powoda wyraża się również w tym, iż doznany uraz spowodował upośledzenie funkcji stawu barkowego prawego, co ogranicza możliwość wykonywania wszystkich czynności, jakie mógł wykonywać powód przed wypadkiem. Przedmiotowe ograniczenie może rzutować na jego aktywność życiową. Rokowania powoda na przyszłość są pesymistyczne, albowiem brak jest możliwości powrotu do stanu zdrowia z przed wypadku. Powód do chwili obecnej odczuwa niedogodności w postaci niemożności spania na prawym boku, a także drętwienie ręki.

Uwzględniając zatem wysokość doznanego przez powoda trwałego uszczerbku na zdrowiu, rozmiar poniesionej krzywdy w postaci negatywnych odczuć i bólu, a także okoliczność, iż w toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana odmówiła powodowi wypłaty odszkodowania w całości, Sąd uznał za zasadne i nienadmierne żądanie powoda w zakresie zadośćuczynienia w całości tj. co do kwoty 25.000 zł.

W dalszej kolejności odnieść należało się do żądania powoda zasądzenia na jego rzecz odszkodowania za poniesione koszty opieki osób trzecich. Możliwość przyznania przedmiotowego świadczenia statuuje art. 444 k.c., który stanowi, iż w przypadku uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia poszkodowany może domagać się kompensaty wszelkich kosztów, wywołanych tym stanem (§ 1) oraz odpowiedniej renty, jeżeli utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość (§ 2). Jeżeli w chwili wydania wyroku szkody nie da się dokładnie ustalić, renta może mieć charakter renty tymczasowej (art. 444 § 3 k.c.). Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem doktryny i orzecznictwa do kosztów podlegających kompensacie w myśl komentowanego przepisu należą wszelkie koszty wywołane uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia. Będą to więc **wszelkie niezbędne i celowe wydatki niezależnie zasadniczo od tego, czy podjęte działania przyniosły poprawę zdrowia** (por. wyrok SN z dnia 9 stycznia 2008 r., II CSK 425/07, Mon. Praw. 2008, nr 3, s. 116). Dla żądania zasądzenia kosztów opieki osób trzecich jest przy tym obojętne, kto wykonuje przedmiotową czynność – pielęgniarka czy też ktoś z rodziny poszkodowanego (por. SN w wyroku z dn. 4.10.1973, II CR 365/73, OSNC 1974/9/147).

W niniejszym postępowaniu powód dochodził zasądzenia na jego rzecz łącznej kwoty 2.100 zł tytułem odszkodowania za koszty opieki osób trzecich sprawowanej nad nim po zdarzeniu z dnia 2 kwietnia 2013 r. W ocenie Sądu żądanie to podlegało oddaleniu jako nieudowodnione. W toku postępowania powód nie wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność ustalenia uzasadnionego zakresu pomocy osób trzecich nad powodem ani też o dopuszczenie żadnych innych środków dowodowych zmierzających do wykazania tej okoliczności. Jednocześnie Sąd uznał za ze wszech miar niewystarczające poprzestanie w tym zakresie na dowodzie z przesłuchania powoda w charakterze strony. Dowodowi temu w zakresie ustalenia opieki osób trzecich nad powodem, jej wymiaru i zasadności Sąd odmówił wiarygodności z następujących względów. W toku informacyjnego wysłuchania powoda powód wskazał, iż nie wymagał pomocy osób trzecich w czynnościach życia codziennego, dobrze radził sobie samodzielnie, nie zrezygnował z wykonywania pracy na czas rekonwalescencji. Powód oświadczył jedynie, iż kurtkę pomagały powodowi zapiąć żona albo córka. Jednocześnie na rozprawie w dniu 30 maja 2016 r. powód potwierdził swoje informacyjne wyjaśnienia w całości, jednakże następnie stwierdził, że jednak wymagał pomocy osób trzecich przy ubieraniu i przygotowywaniu posiłków, zaś pomocy tej udzielały mu żona i córka. W związku z powyższym Sąd odmówił wiary zeznaniom powoda w tym zakresie jako sprzecznym, zaś żądanie zasądzenia na rzecz powoda zwrotu kosztów opieki osób trzecich oddalił jako nieudowodnione zarówno co do zasady jak i co do wysokości.

O odsetkach od zasądzonej części roszczenia Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c. Zasada prawa cywilnego jest, że dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne. Niespełnienie świadczenia w terminie rodzi po stronie dłużnika konsekwencje przewidziane w art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Art. 817 § 1 i 2 k.c. przewiduje zaś, iż ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku, zaś gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe.

W niniejszym postępowaniu strona pozwana otrzymała wezwanie do zapłaty na rzecz powoda z tytułu zadośćuczynienia w wysokości 18.000 zł w dniu 27 sierpnia 2013 r., zaś decyzję w przedmiotowej sprawie wydała dnia 16 września 2013 r. Postępowanie likwidacyjne zostało zatem zakończone z tą datą, zaś roszczenie w zakresie 18.000 zł stało się wymagalne od dnia następującego po dacie zakończenia postępowania likwidacyjnego. Odpis pisma zawierającego rozszerzenie powództwa został doręczony pozwanej dnia 4 kwietnia 2016 r., co spowodowało wymagalność roszczenia z tytułu zadośćuczynienia powyżej kwoty 18.000 zł od dnia 5 kwietnia 2016 r. Z uwagi na powyższe Sąd uwzględnił zatem żądanie strony powodowej zasądzenia na jej rzecz odsetek od uwzględnionej części powództwa od kwoty 10.000 od dnia 17 września 2013 r. do 31 grudnia 2015 r. i od 1 stycznia 2016. Odsetki ustawowe

za opóźnienie Sąd przyznał powodowi od kwoty 15.000 zł od dnia 5 kwietnia 2016 r. W zakresie zaś żądania zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 15.000 zł od dnia wniesienia pisma rozszerzającego powództwo podlegało zaś oddaleniu.

O kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 100 k.p.c. rozdzielając je stosunkowo między stronami. Sąd uwzględnił żądanie powoda w wysokości 25.000 zł, w pozostałej zaś części, tj. w kwocie 2.100 zł oddalił powództwo. Strona pozwana przegrała zatem proces w 93% i w takiej części powinna zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty postępowania. Łącznie poniesione przez strony koszty postępowania do 4.817 zł, na którą to kwotę składają się koszty wynagrodzenia pełnomocników stron w wysokości po 2.400 zł (ustalone na podstawie § 6 pkt 5) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2002 nr 163 poz. 1349)) oraz dochodzona przez stronę powodową opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa. Powód winien ponieść koszty postępowania w kwocie 2.417 zł, powinien zaś ponieść w wysokości 337 zł (4.817 zł x 7%).

W związku z powyższym Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda zwrot kosztów postępowania w wysokości 2.080 zł (2.417 zł – 337 zł).

Na podstawie art. 113 ust. 1 u.k.s.c. w zw. z art. 100 k.p.c. Sąd nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi od pozwanej (...) S.A. V. (...) kwotę 1.836 zł (1.973,94 zł x 93%) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od uwzględnionej części powództwa.

Na podstawie art. 113 ust. 4 u.k.s.c. Sąd, uwzględniając ciężką sytuację finansową powoda potwierdzoną przyznanym mu zwolnieniem od kosztów sądowych w całości, postanowił nie obciążać powoda J. M. obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania od oddalonej części powództwa.